

ด้วยอภินันทนาการ

จาก หอสมุดแห่งชาติ

เพลงดนตรีประวัติศาสตร์

ของ

หลวงวิจิตรวาทการ

รัฐมนตรี

อธิบดีกรมศิลปากร

กรมศิลปากร

พิมพ์ถวายพระภิกษุสามเณรในเทศกาลเข้าพรรษา

พ.ศ. ๒๔๙๑

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์พระจันทร์

คำนำ

ตามปกติในฤดูกาลเข้าพรรษา กรมศิลปากร ได้เคยพิมพ์หนังสือเล่มเล็ก ๆ แจกแก่พระสงฆ์ สามเณรที่มาชมหอสมุดและพิพิธภัณฑ์สถาน ซึ่ง กรมนี้เปิดต้อนรับเป็นพิเศษ สำหรับปีนี้ หลวง บริบาลบุรีภัณฑ์หัวหน้ากองโบราณคดี ให้ความ เห็นว่าควรพิมพ์บทเพลงดนตรีประวัติศาสตร์ ซึ่ง ข้าพเจ้าแต่งส่งวิทยุเป็นคราว ๆ เท่าที่มีอยู่ ข้าพเจ้า ไม่ขัดข้อง

บทเพลงดนตรีประวัติศาสตร์นี้ ข้าพเจ้าได้ แต่งคำบรรยายร้อยแก้ว บรรยายเรื่องราวใน ประวัติของชนชาติไทยแต่ต้นมา เมื่อหมดลงตอน หนึ่ง ๆ ก็แต่งคำกลอนสำหรับขับร้องและบรรเลง เพลงดนตรี ตามที่ได้ส่งวิทยุมาแล้ว ๓ ครั้ง ได้ บทกลอนเพียงเท่าที่นำมาพิมพ์นี้ ผู้ที่อ่านแต่คำ กลอนไม่มีคำบรรยาย ถ้าให้ความพินิจพิเคราะห์ ให้ดี ก็อาจเข้าใจได้ชัดเจนเหมือนกัน

แต่ข้าพเจ้าไม่ใช่กวี ข้าพเจ้าเป็นแต่ นัก
 ประพันธ์ร้อยแก้ว การแต่งกลอนไม่ใช่สิ่งที่
 ข้าพเจ้าถนัด สักแต่ว่าพอทำได้ และทำได้ด้วย
 ความลำบาก ยิ่งต้องอยู่ในบังคับหรือวงจำกัด
 ของเนื้อเรื่องด้วยเช่นนี้ ก็เป็นการยากที่จะหวังให้
 ได้บทกลอนที่ดีๆ ฉะนั้นบทเพลงดนตรีประวัติ
 ศาสตร์นั้นจะนับเป็นกวีนิพนธ์ไม่ได้ ขอให้ท่านผู้
 อ่านถือแต่เพียงเป็นบทกลอนธรรมดา ช่างมุ่งใน
 เนื้อเรื่องมากกว่ารสชาติในทางกลอน ขอให้ท่านผู้
 อ่านอย่าได้เอาบทกลอนของข้าพเจ้านี้ไปเปรียบ
 เทียบกับของกวีที่เรื่อรนามคนใดเลย เพราะ
 ข้าพเจ้าไม่ใช่กวี

ธีรพรหม

กรมศิลปากร

ท่ามกิด เย็บ ทวีตวิลา ทพงศ์ของห้องสมุด

เพลงดนตรีประวัติศาสตร์

ชาติเรามีสมัญญาว่าชาติไทย
เป็นชาติใหญ่แต่โบราณนานหนักหนา
ภูมิลำเนาของเราแต่ก่อนมา
อยู่ท่ามกลางพสุธาของเอเซีย
เมื่อชาติจีนรุกรันร่นลงใต้
เข้าแย่งไทยทำกินถิ่นก็เสีย
จีนไล่ไทยเหมือนไฟไหม้ลามเลีย
ไทยต้องเสียดินแดนแคว้นโบราณ

ถูกแย่งที่หนี่ร่นลงทางใต้
ไทยมาตั้งเมืองใหม่อย่างไพศาล
ชื่อน่านเจ้าอยู่ไปไม่ได้นาน
จีนก็ตามรุกรานถึงทางนี้

เมื่อถูกรุกสุดสู้อยู่ไม่ได้
 ไทยก็แตกแยกกันไปหลายวิถี
 ไทยอีสานเลื่อนลงโขงนที
 ไทยใหญ่หนีร่นมาอยู่สาละวิน
 พวกไทยน้อยพลอยเลื่อนเคลื่อนลงมา
 อยู่แม่น้ำทั้งห้าทางทักษิณ
 คือ ยม, น่าน, ปิง, วัง ตึงท่ากั้น
 พวกไทยกลางยึดถิ่นเจ้าพระยา
 ที่ตรงนักกว้างขวางแต่ปางบรรพ์
 ชื่อสุวรรณภูมิเป็นเมืองท่า
 เรือสำเภากรงโบราณผ่านไปมา
 เป็นแหล่งค้าขายของเหล่าชาวชมพู
 ศึกยั้งคั่งมาแต่ครั้งพุทธกาล
 นามขนานว่าม็ทองคำอยู่
 จึงชนชอลอเลื่องจนเฟื่องฟู
 ว่าแหลมทองคนรู้ทั่วกันมา

สังก
 พระ
 ประ
 ช่อ
 เป็น
 อัน
 คือ

ก็มี
 ทรง
 ดง
 ต่าง
 เป็น
 ประ
 ประ

องค์พระเจ้าอโศกมหาราช

ส่งพระสงฆ์มาประกาศพระศาสนา

พระโศณะอุตระทังสองมา

ประกาศพจน์เบรพชาคนแดนนี้

ขอสุวรรณภูมิจงกระเดื่อง

เป็นแดนทองถิ่นผ้าเหลืองเรื่องศักดิ์ศรี

อันวัตถุหลักฐานนั้นยังมี

คือปฐมเจดีย์ทิวเขา

คนพนเมืองแถบนครังกระนั้น

ก็มีอยู่หลายพันธุ์หลายภาษา

ทรงเรื่องขนชอคอดชะว้า

ตั้งอาณาจักรใหญ่ๆ หลายมณฑล

ต่างปกครองตั้งแคว้นแดนนคร

เป็นหลักแหล่งถาวรไม่สับสน

ประกอบการเพาะปลูกทุกตำบล

ประชาชนเป็นสุขอยู่ทั่วกัน

พุทธสกตกราวพันสี่ร้อย
 อำนาจขอมสูงลอยเป็นหลักมั่น
 ขอมเข้ายึดดินแดนแผ่นดินสุวรรณ
 ปกครองกันอยู่ได้ไม่นานนัก
 เพราะมีองค์มหाराชของพะม่า
 ชื่อโนรธาผู้บุญหนัก
 ยกกองทัพเข้ามาตงหวังพิทักษ์
 แต่ก็รักษาไว้ไม่ได้นาน
 พอสันบุญองค์พระอโนรธา
 อธิพิลของพะม่าก็ถูกผลาญ
 ขอมกลับมากครอบครองอยู่อีกนาน
 จึงได้มีของโบราณขอมมากมาย
 ชนชาติไทยเลือนไหลลงทางนี้
 แผ่นเข้าครองปฐพีไม่ขาดสาย
 แต่ต้องตกเป็นข้า, ขอมเป็นนาย
 ถูกข่มเหงมากมายสุดพรรณนา

ตกล้ำบากด้วยไม่มีที่ทำกิน
 ต้องทิ้งถิ่นมุ่งหมายตายดาพหน้า
 อพยพลอยเลื่อนเคลื่อนลงมา
 แสวงหาที่ทำเลอยู่ช้านาน
 ต้งแต่เหนือลงมาได้นั้นไกลน้ก
 ในบางครั้งต้งพักเป็นหมู่บ้าน
 ครั้นเมื่อเขาตามบุคมารุกราน
 ก็ชมชานอพยพกันต่อไป

มีพวกไทยหมู่ใหญ่อยู่พวกหนึ่ง
 เลื่อนทำเลมาถึงทิวเขาใหญ่
 ก็มาเกิดแบ่งแยกแตกกันไป
 ภูเขานั้นบันไทยให้แตกกัน
 พวกหนึ่งตรงลงไปทางด้านซ้าย
 เข้ายึดชายฝั่งทะเลเป็นที่มั่น
 พวกหนึ่งอ้อมมาทางขวาใกล้สำคัญ
 ก็เกิดบ้านชาติไทยได้ง่ายดาย

ไทยที่ลงไปข้างซ้ายกลายเป็นญวน
 ชาติไทยปรวนแปรไปน่าใจหาย
 ชั่วเวลาในระยะพันปีปลาย
 ญวนได้กลายออกหากจากพวกไทย
 นับตั้งแต่พุทธศักราชสี่ร้อย
 ถึงพันสี่ไม่น้อยที่นับได้
 ญวนต้องขึ้นอยู่กับจีนสิ้นเลือดไทย
 ถึงกับใช้หนังสือจีนในถิ่นนี้

ไทยที่ลงมาทางขวานั่นกล้านัก
 ยังคงรักเลือดไทยอยู่เต็มที
 พากันเคลื่อนตรงไปได้ทุกที
 ไทยใหญ่รูลงไปหาสาละวิน
 ตั้งสืบเกล้าเจ้าฟ้าอาณาจักร
 เข้าปกปักครองที่แถบนั้นสิ้น
 ขยายเขตต์เพิ่มทวีที่ทำกิน
 ออกไปจนถึงถิ่นอิรวดี

พวกไทยใหญ่ได้เป็นเจ้าครองตะโก้ง
 จังจรรโลงเกียรติไทยขึ้นเต็มที
 รักษาตัวอยู่ได้หลายร้อยปี
 ถูกพระมาราวีเข้าทางโน้น
 สันอำนาจชาติไทยในพระมา
 ที่เป็นอาณาจักรก็หักโค่น
 ไทยพวกหนึ่งจึงไหลไปไกลโพ้น
 เป็น "อาหม" อยู่ทางโน้นห่างออกไป
 พวกไทยน้อยเมื่อถอยจากน่านเจ้า
 ก็เดินเข้าเขตต์สุวรรณภูมิใหญ่
 ตั้งเป็นถิ่นหลักฐานกันต่อไป
 ขอสืบสองจุไทยทางเบืองบน
 การเคลื่อนที่ของไทยไม่หยุดยั้ง
 เหมือนน้ำหลังไหลท่วมทุกแห่งหน
 ไหลเข้าแดนขอมละว้ามาปะปน
 กล้าประจันสู้ภัยใต้เขตต์ครอง

ชั่วเวลาราวห้าหกร้อยปี
 ไทยทวีเพิ่มเข้าเป็นเจ้าของ
 เขตต์สุวรรณภูมิใหญ่ไทยเข้าครอง
 เหมือนน้ำนองท่วมทั่วทุกตำบล
 แดนเขมรแดนละว้ามะลายู

ไทยเข้าอยู่กำกับไม่สับสน
 เลือดของไทยหลังไหลเหมือนสายชล
 เข้าปะปนเปลี่ยนเลือดละว้าเดิม
 เลือดของไทยเข้าไปปนเขมร
 ทำให้เด่นเกียรติไทยได้ส่งเสริม
 เลือดเขมรปนไทยไกลจากเดิม
 ไทยยิ่งเพิ่มเขมรกลายเป็นไทยแท้

สมัยเดียวกับพระอโนรธา

ขุนบรมไทยกล้าอำนาจแผ่
 ดึงอาณาจักรใหม่ของไทยแท้
 ช่อตางข้างตั้งแต่ครั้งกระนั้น

แดนทรเว

กิม

เซ

หล

เร

ถึง

เข้า

อัน

ช่อ

คร

ช่อ

ศัต

มิ

เห็นเวลาล่วงมาได้อีกไม่ช้า

ก็มแคว้นลานนาชนตั้งมั่น

เชิงแสนหลวงรุ่งเรืองเมืองสำคัญ

หลักไทยมั่นรวมกำลังตั้งนคร

ไทยข้างใต้ยังอยู่ในอำนาจขอม

เราต้องยอมเป็นข้าเขาไปก่อน

ถึงบัพันแปดร้อยไทยน้อยจร

เข้าตั้งขอมตั้งนครสุโขทัย

อันนามเดิมที่กระเดื่องของเมืองนี้

ชื่อ "สยามธานี" เป็นเมืองใหญ่

ครั้งเปลี่ยนนามมาเป็นกรุงสุโขทัย

ชื่อ "สยาม" กลายไปเป็นถิ่นเรา

ถิ่นของเราต้องถนอมล้อมรั้วบ้าน

ศัตรูหาญมาสู้ต้องสู้เขา

มิให้ใครแย่งแผ่นดินถิ่นของเรา

ใครชนเข้าเราสู้จนสุดแรง

มา, พวกเรา, เตรียมพร้อมยอมสมัคร
 ถนอมรักษาชาติไทยอย่าหน่ายแหนง
 จนถึงเลือดหยาดสุดจะบุทซ์แย้ง
 ต้องแสดงใจหาญผลาญศัตรู
 เมื่อสิ้นชาติสิ้นแผ่นดินก็สิ้นคิด
 เรามายอมเสียชีวิตดีกว่าอยู่
 ยอมศุูนย์ชาติอย่าเป็นทาสของศัตรู
 มา, มาสู้, ไว้ลายชาติไทยเรา
 สุขุโทษัยได้สิทธิอิสสระ
 เพราะไทยดีมีมานะไม่โหดเขลา
 เรื่องต่งเมืองต่งบ้านไร่งานเบา
 ไทยรุ่นเก่าเราทำโดยลำพัง
 วงศ์พระร่วงจัดแคว้นแดนสยาม
 ให้ชนช้อล่อนามในปางหลัง
 ขยายเขตต์ส่งเสริมเพิ่มกำลัง
 ไทยจึงต่งถิ่นฐานได้แท้จริง

กรุงสยามในสามร้อยปีแรก
 ต้องสู้แบกภาระอันหนักยิ่ง
 พยายามทำตลอดไม่ทอดทิ้ง
 งานทุกสิ่งฝ่าฟันอันตราย

ในสมัยพ่อขุนรามคำแหง
 ชาติของเราแข็งแรงขึ้นเหลือหลาย
 แผ่นเขตต์ไทยออกไปได้มากมาย
 ขอมแพ้พ่ายยอมให้ไทยเข้าครอง
 หลวงพระบางเวียงจันทร์และเวียงคำ
 ตลอดฝั่งแม่น้ำโขงทั้งสอง
 จนถึงอ่าวบังกะหล่ากล่าไปของ
 เกือบเต็มดินแหลมทองเป็นของไทย

พ่อขุนรามคำแหงนั้นแรงกล้า
 ทรงบัญญัติเริ่มคิดหนังสือใหม่
 ตัวอักษรเรียกชื่อ “ลายสือไทย”
 จารึกเรื่องลงไว้ในศิลา

ทรงช่วยเหลืออาณาประชาราษฎร์
 ช่วยพระสงฆ์ให้ประกาศพระศาสนา
 พระพุทธสิหิงค์เจ้าเชษฐเข้ามา
 จากลังกาสู่แคว้นดินแดนไทย
 วงศ์พระร่วงครองมากกว่าร้อยปี
 ทางทิศใต้เกิดมีแคว้นขึ้นใหม่
 อยุธาแข่งคู่สุโขทัย
 ตั้งวงศ์ใหม่ปกครองโดยลำพัง
 ดินอุดมลุ่มน้ำและลำคลอง
 เป็นเมืองท่าอยู่ทองมาทรงตั้ง
 สุโขทัยถูกสะกดตัดกำลัง
 ก็ร่วงโรยจนกระทั่งต้องล้มไป
